

FƏLSƏFƏ fənnindən
doktoranturaya qəbul imtahanının (60sual)
sualları (təkmilləşmiş variant-2024 cü il)

1. Fəlsəfənin predmeti, funksiyaları və cəmiyyətin həyatında rolu
2. Fəlsəfə və dünyagörüşü. Dünyagörüşü anlayışının strukturu və tarixi formaları
3. Fəlsəfənin mənbələri: mifologiya və din
4. Qədim Hindistanda fəlsəfi məktəblər
5. Qədim Çin fəlsəfəsi
6. Antik yunan fəlsəfəsinin sokrataqədərki mərhələsi
7. Sofistlər və Sokratın fəlsəfi görüşləri
8. Platon və Aristotelin fəlsəfi dünyagörüşü
9. Antik fəlsəfənin Roma mərhələsi
10. Azərbaycanda zərdüştilik fəlsəfəsi, "Avesta"
11. Azərbaycanın fəlsəfi fikir tarixində manilik, məzdəkilik və xürrəmilik
12. Orta əsrlərdə müsəlman Şərqi fəlsəfə (cəbərlik, qədərlik, kəlamçılıq)
13. Sufilik fəlsəfəsi
14. Ə. Bəhmənyarın fəlsəfi görüşləri
15. Ürməvi, Sührəvərdi, Şəbüstərinin fəlsəfi görüşləri
16. N. Tusinin elmi-fəlsəfi və əxlaqi-etik görüşləri
17. Hürufilik fəlsəfəsi, F. Nəimi və İ. Nəsimi
18. Orta əsrlər Azərbaycan poetik fəlsəfəsi
19. Avropanın orta əsrlər fəlsəfəsinin əsas cərəyanları (patristika, sxolastika, nominalizm, realizm)
20. Renessans (İntibah) fəlsəfəsi
21. Klassik alman fəlsəfəsi və onun əsas nümayəndələrinin (İ. Kant, G. Hegel, L. Feyerbax) fəlsəfi dünyagörüşü
22. Marksizm-Leninizm təlimi və fəlsəfəsi
23. XIX-XX əsrlərin Qərb fəlsəfəsinin əsas cərəyanları (neopozitivizm, pragmatizm, ekzistensializm)
24. Azərbaycan maarifçilik fəlsəfəsi
25. Müasir Qərb fəlsəfəsi (hermenevtika, bihevizm, postmodernizm, feminizm)
26. Fəlsəfədə varlıq problemi. Varlığın formaları
27. Materiyanın fəlsəfi anlayışı. Müasir elmi materiyanın struktur səviyyələri haqqında
28. Hərəkət və onun formaları. Məkan və zaman
29. Dialektika anlayışı. Dialektika varlığın universal əlaqələri və inkişafı haqqında təlimdir
30. Dialektikanın kateqoriyaları
31. Fəlsəfədə həqiqət problemi
32. Qanun anlayışı. İnkarı inkar qanunu (dialektik sintez qanunu)

33. Kəmiyyət və keyfiyyət dəyişikliklərinin qarşılıqlı surətdə bir-birinə keçməsi (Kəmiyyətin keyfiyyətə və əksinə keçməsi) qanunu
34. Əksliklərin vəhdəti və mübarizəsi qanunu (dialektik ziddiyyətlər qanunu)
35. Təbiət fəlsəfi düşüncənin predmeti kimi. “Təbii” (birinci) və “süni” (ikinci) təbiət
36. Təbiət və cəmiyyətin qarşılıqlı münasibəti. Biosfera, noosfera, texnosfera, biotexnosfera
37. Ekoloji problemlər və onların həlli yolları
38. Cəmiyyət idrakın obyektidir. İnsanların ictimai tarixi birlik formaları (qəbilə, tayfa, xalq, millət)
39. Məhsuldar qüvvələr və istehsal münasibətlərinin dialektikası. Bazis və üstqürum
40. Cəmiyyətin sosial strukturu - siniflərin yaranması və mahiyyəti
41. Cəmiyyətin siyasi təşkili - dövlətin yaranması və funksiyaları
42. Dövlətin tarixi tipləri, idarə formaları və siyasi rejim
43. Elmin və texnikanın fəlsəfi problemləri. Süni intellekt və onun perspektivləri
44. Bəşəriyyətin inkişaf tarixi – ictimai-iqtisadi formasiyalar
45. Şüur, onun mənşəyi və mahiyyəti. İnikas və onun formaları
46. Mənlik şüuru, şüur və şüuruzluq
47. Cəmiyyətin mənəvi həyatı. İctimai şüur və onun strukturu
48. İctimai şüurun formaları
49. Fəlsəfədə idrak problemi. Hissi idrak və onun formaları
50. Məntiqi idrak və onun formaları
51. Elmi idrakın formaları
52. Elmi idrakın metodları
53. Fəlsəfədə insan problemi (insan haqqında nəzəriyələr)
54. İnsan həyatının mənası, ölüm və ölümsüzlük
55. Fərd, fərdiyyət və şəxsiyyət anlayışları. Şəxsiyyətin sosial mahiyyəti və cəmiyyətdə rolu
56. Tarixi keçmişə və milli-mənəvi dəyərlərimizə, ənənələrimizə hörmət və ehtiram tərbiyəsi müasir dövrün əsas vəzifəsi kimi
57. Mədəniyyət və sivilizasiya
58. Milli ideologiyamız olan “Azərbaycançılıq” və onun məzmunu
59. Din fəlsəfəsi – dini şüur. İslam dini və müasir gənclik
60. Vətən müharibəsi və Böyük qayıdış fəlsəfəsi